

1545° заседание, 2-4 декември 2025 г.

(формат „Права на човека“)

Н46-11 Група „Йорданова и други“ срещу България (жалба № 25446/06)

Наблюдение върху изпълнението на решенията на Европейския съд

Относитими документи

[CM/Notes/1545/H46-11](#)

Решения

Представителите на министрите

1. припомниха, че тези дела се отнасят до потенциални нарушения или нарушение на правото на жалбоподателите на неприкосновеност на жилището или на личния и семейния им живот в резултат на заповеди за изземване [на публичен имот] или за премахване [на незаконен строеж], касаещи домовете им, които са издадени и са били предмет на съдебен контрол при законова рамка, която не изисква преценка за пропорционалност;

По отношение на индивидуалните мерки

2. припомниха, че в делата *Иванова и Черкезов и Йорданова и други* всякакви възможни нови заповеди за принудително извеждане по отношение на жалбоподателите са тясно свързани с общите мерки и понастоящем не се налагат допълнителни конкретни индивидуални мерки; отбелязаха, че същото заключение се отнася и до настоящата ситуация по делото *Симонова*, тъй като жалбоподателката продължава да живее в жилището, считано за незаконно, и всички действия по отношение на постройката са били прекратени от властите;

По отношение на общите мерки

3. изразиха дълбоко съжаление, че въпреки някои положителни стъпки, предприети през 2024 г., не е постигнат осезаем напредък с приемането на законодателни изменения в отговор на указанията на Съда съгласно член 46 от Конвенцията и на загрижеността, изразена от Комитета на министрите в Междинна резолюция CM/ResDH(2020)357 и последващите решения; настоятелно призоваха властите да възобновят без забавяне законодателната си работа, като вземат предвид и указанията на Комитета в предишните му решения;

4. отбелязаха, че съдебната практика все още не изглежда напълно установена в някои отношения, въпреки съществуването на общи правни принципи за пропорционалност, и следователно е недостатъчна за създаване на ясна правна рамка за всеобхватна преценка на пропорционалността; повториха поканата си към властите да обмислят начини за по-нататъшно подобряване на съдебната практика;

5. приканиха властите да предоставят информация за увеличаване на наличните решения за настаняване, когато това е необходимо, за да се гарантира на практика пропорционалността на заповедите за принудително извеждане, по-специално в общините, които са най-засегнати от ограничената наличност на социални жилища; отбелязаха с интерес ангажиментите на кмета на София да изготви дългосрочен план за социални жилища и да приеме мерки за справяне с бездомността, както и обмислянето на използването на държавна собственост за временни решения в случаи на принудително извеждане, и приканиха властите да предоставят информация за изпълнението на обявените мерки;

6. отбелязаха също така с интерес информацията за мерките за прилагане на законодателните изменения от 2024 г. относно адресната регистрация, които следва да улеснят лицата, живеещи в незаконни жилища, да кандидатстват за общинско жилище или за други съответни социални услуги; приканиха властите да продължат да предоставят информация за прилагането на новите правила, като обърнат внимание и на аспектите, посочени в анализа на Секретариата;

7. приветстваха продължаващия политически диалог между българското правителство, Националното сдружение на общините и Постоянния докладчик по правата на човека на Конгреса на местните и регионалните власти, чиято цел е да подпомогне общините при преценката на пропорционалността на местно ниво, когато лица трябва да бъдат принудително изведени от незаконно жилище или жилище, собственост на общината; приканиха властите да информират Комитета за по-нататъшни конкретни стъпки, уговорени и изпълнени в резултат на това сътрудничество;

8. приканиха властите да предоставят до края на юни 2026 г. информация по всички горепосочени въпроси, като вземат предвид и аспектите, посочени в анализа на Секретариата, и решиха да възобновят разглеждането на тези дела най-късно през март 2027 г.